

TANTÁRGY ADATLAP
és tantárgykövetelmények

Cím:	Akadálymentesítés
Tárgykód:	PMESNB307 / PMESLB307
Heti óraszám ¹ :	0 ea / 2 gyak
Kreditpont:	2
Szak(ok)/ típus ² :	építészmérnök bsc, építőművész ba, építész osztatlan msc, / szabadon választott (2007., 2008.)
Tagozat ³ :	nappali / levelező
Követelmény ⁴ :	félévközi jegy
Meghirdetés féléve ⁵ :	ősz
Nyelve:	magyar
Előzetes követelmény(ek):	—
Oktató tanszék(ek) ⁶ :	Épületszerkeztan Tanszék
Tárgyfelelős:	Horváth Magdolna
<p>Célkitűzése:</p> <p>A tantárgy célja, hogy a hallgató képes legyen az építmények, elsősorban a közszolgáltatásokhoz való, egyenlő esélyű használat feltételeinek kialakítására, akár a tervezés, akár a kivitelezés, esetleg az üzemeltetés során.</p> <p>Az akadálymentesítés Magyarországon az 1997 - től vált kötelezővé. 1998. január 1-jét követően minden új építésű vagy felújítandó, átalakítandó épület tervezésekor, valamint a kivitelezés során kötelezően figyelembe kell venni, és érvényesíteni kell az akadálymentesítés szempontjait. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény már konkrétan szabályozza, hogy a közintézményeknek akadálymentesnek kell lenniük, azonban a folyamat nagyon lassan indult el.</p> <p>Az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító környezet nem kizárólag a fogyatékos személyek életkörülményeit javítja, hanem az időskorú, a beteg, a babakocsit használó emberek mindennapjait is megkönnyíti. Magyarország lakossága öregszik, egyre több az időskorú ember és így a hozzáférhető környezetet igénylő személy. Növekszik a megváltozott munkaképességű személyek száma is.</p>	
<p>Rövid leírás:</p> <p>A hallgatók a félév során gyakorlatokon vesznek részt. A félév teljesítéséhez több lépcsős, és párhuzamos feladatokat kell megoldaniuk:</p>	

¹ Tárgykursus típusok: ea – előadás, gy – gyakorlat, lab – labor
² K – kötelező, KV – kötelezően választható, SZ – szabadon választható (rakultatív)
³ N – nappali, L – levelező, T – táv
⁴ a – alapszint, F – félévközi jegy, V – vizsga, S – szigorlat
⁵ os – őszi, ta – tavaszi
⁶ Több tanszék esetén zárójelbe a terhelés várható százalékos megoszlása

A tantárgy keretében a hallgatók megismerhetik az építmények komplex (fizikai és infokommunikációs) akadálymentesítésének előírásait, és megoldási lehetőségeit. A hallgatóknak megtanítjuk a szükséges tervdokumentációk tartalmi követelményeit, az ábrázolási megoldásokat, és megismerhetik a műszaki megoldások széles körét is.

___Féléves feladat:

Az akadálymentes gyakorlat keretében a hallgatók egy középület (pl. óvoda, orvosi rendelő, hivatal, köztér...) komplex akadálymentesítésének építészeti tervdokumentációját (rajzi, szöveges) készítik el.

___Formai követelmények: min. A/3-as formátumban, bekötött, fekete fotókarton elő- és hátlappal, előadásmódja igényes kivitelben, szerkesztett rajzokon keresztül. A leadott feladatoknak műszaki, esztétikai, grafikai minőséget is kell bírniuk, az értékelés során ez is szempont lesz. A mérhető műszaki és esztétikai minőség vitatható esetben pótlásra, ismétlésre adhat okot. A rajzokat magas szinten, digitálisan a léptéknek megfelelő műszaki tartalommal kell feldolgozni.

___Tanulmány:

Komplex akadálymentesítés témakörben egy már megvalósult hazai- és külföldi példa vagy pályázat „könyvszerű” prezentációja.

___Formai követelmények: min. 20 oldal, A/3-as formátumban, bekötött, fekete fotókarton elő- és hátlappal, előadásmódja igényes kivitelben. A tanulmány tartalmazza az épület külső és belső valamint a környezet és a részletek fotói, műszaki dokumentációit, rajzokat, leírásokat, részleteket.

Oktatási módszer:

Vizuális - verbális eszközökkel, folyamatos kommunikációval, egyéni és csapatmunkával

Követelmények a szorgalmi időszakban:

___Foglalkozásokon való részvétel:

Gyakorlatokon: kötelező (max. 3 igazolt hiányzás) a jelenlét – a tematikában meghatározott készültségi fokkal. Nem megfelelő órai munkavégzés vagy felkészületlenség nem egyenlő a jelenléttel, ami hatással lehet a félév értékelésére is.

___A félévben elvégezendő feladatok:

Beadási határidők, legkésőbbi benyújtás lehetősége, ideje stb.: vizsgaidőszakban későbbi meghirdetés szerint. A féléves időbeosztás úgy készült, hogy magában foglalja a TVSZ által kötelezően előírt késedelmes benyújtási lehetőséget

FÉLÉVES FELADAT / ÉPÜLETEK

Komplex tervezés (Építészmérnök BSc)

Épülettervezés (Építész egyetemi)

Egyéb (földhivatal, óvoda, orvosi rendelő, templom és környezete...)

___Beadandó munkarészek:

1. Féléves feladat:

helyszínrajz, környezettel	1:500
alaprajzok (minden eltérő szintről)	1:100
metszetek (megértéshez szükséges számú, min. 2db)	1:100
homlokzatok	1:100
akadálymentes vizesblokk alaprajz	1:50
akadálymentes vizesblokk nézetrajz	1:50
részletrajzok	min: 5 db
műszaki leírás	

2. Tanulmány:

külső és belső fotók
részletfotók
műszaki leírás
műszaki rajzok
(helyszínrajz, alaprajzok, metszetek, homlokzatok, részletrajzok)
min. 20 oldal, A/3-as formátumban

Követelmények a vizsgaidőszakban:

A tantárgy jegybeírásaként való felvétele az ETR-ben.

Pótlási lehetőségek:

A pótlási lehetőségek az időbeosztásba építve, a TVSZ szerint.

Konzultációs lehetőségek:

Órarendben rögzített időpontokban.

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

- 1998. évi XXVI. törvény (Fot.)
- A 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet (OTÉK) akadálymentesítésre vonatkozó szakaszai
- Pandula András: Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez, Komplex akadálymentesítés, 2009.
- Pandula András, P. Farkas Zsuzsa, Zsilinszky Gyula: Tervezési segédlet az akadálymentes épített környezet megvalósításához, BM Építésügyi Hivatal, 2007.
- Tervezési segédlet az akadálymentes épített környezet megvalósításához, BM Építésügyi Hivatal, 2002.
- P. Farkas Zsuzsa, Pandula András: Segédlet komplex akadálymentesítés megvalósításához, 2007.
- Pandula András: Az Egyetemes Tervezés, Épített Környezetért Alapítvány, 2006
- Fischl Géza-Pandula András: Tervezési Segédlet az akadálymentes épített környezet megvalósításához, Váti Kht., 2002
- Fischl Géza-Caroline Meriales F.-P. Farkas Zsuzsa-Pandula András: Tervezési Segédlet a gyermekbarát építési követelmények teljesítéséhez, OLÉH, 2004
- Fischl Géza-Pandula András: Akadálymentes Építészet/Accessible Design, 1999
- Fischl Géza-Nagy Bendegúz-Pandula András-Szántó Zoltán: Akadálymentesítés és Adaptáció, 2000
- Fischl Géza-Pandula András: Az akadálymentes épített környezet, 1998
- Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány 2008. – Komplex akadálymentesítési pályázatokhoz az infó-kommunikációs akadálymentesítésre
- Igali Zsófia: Akadálymentes épített környezet a teljeskörűség jegyében

Tantárgykurszus a 2010/2011. tanév 1. félévében:

Tárgy-kurszus típus	Oktató(k)	Nap/idő	Hely	Megjegyzés
gyakorlat	Horváth Magdolna egyetemi tanársegéd	kedd 11-14 óra	A-306	minden héten
gyakorlat	Horváth Magdolna egyetemi tanársegéd	szerda 11-14 óra	A-306	minden héten

A félév időbeosztása: (nappali)

Hét	Gyakorlat
1.	Féléves tematika ismertetése, feladat kiadás, egyeztetése (Komplex tervezés).
2.	Az akadálymentesítés Magyarországon, A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról, Az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító környezetről...
3.	Az egyenlő esélyű hozzáférés eszméje, Az akadálymentesség eszméje, A teljes körű (komplex) akadálymentesítés, Hatályos jogszabályok és műszaki előírások (meglévő terv vizsgálata, koncepció)
4.	Épületek és környezetük komplex akadálymentesítése, Az akadálymentes közlekedés helyigénye... (meglévő terv vizsgálata, koncepció) Tanulmány konzultációja (választott épületek jóváhagyása, kidolgozandó részletek meghatározása).
5.	Épület körüli környezet kialakítása, Megközelítés (szerkesztett terv konzultációja)
6.	Az akadálymentesség műszaki követelményei... (meglévő terv vizsgálata, koncepció) Tanulmány konzultációja (munkaközi állapot bemutatása).
7.	Belső közlekedés, Belső helyigény, Ügyfélforgalmi területek kialakítása (szerkesztett terv konzultációja)
8.	Őszi szünet
9.	A térbeli tájékozódás elemei... (meglévő terv vizsgálata, koncepció) Tanulmány beadása, prezentáció, részletes bemutatás.
10.	Információs rendszerek, információs táblák kialakítása, Vezetősávok, Térképek... (szerkesztett terv konzultációja) Tanulmány beadása, prezentáció, részletes bemutatás.
11.	Wc – mosdó helyiség kialakítása, Fürdő – zuhanyzó kialakítása (meglévő terv vizsgálata, koncepció) Tanulmány beadása, prezentáció, részletes bemutatás.
12.	Wc – mosdó helyiség kialakítása, Fürdő – zuhanyzó kialakítása (szerkesztett terv konzultációja) Tanulmány beadása, prezentáció, részletes bemutatás.
13.	Műszaki leírás , általános ismertetés, tervezési koncepció, alaprajzi ismertetés... Tanulmány beadása, prezentáció, részletes bemutatás.

14.	Leadás előtti utolsó konzultáció, léptékhelyes alaprajzok, metszetek, homlokzatok, részletrajzok véglegesítése. Rajztechnika, a prezentáció formájának egyeztetése, annak bemutatása. Tanulmány beadása, prezentáció, részletes bemutatás.
15.	Féléves feladat és a tanulmányok leadása!!! Féléves feladatok bemutatása, prezentáció. Leadás csak személyes megjelenéssel, regisztrációval lehetséges, kizárólag a gyakorlati óra időpontjában, és annak helyszínén. A hiányosnak, nem megfelelő minőségűnek ítélt munkákat a gyakorlatvezető továbbdolgozásra, javításra visszaadhatja, de a végeláírást meg kell szerezni- a végeláíráshoz minden tervlapot be kell mutatni!!! A végső leadás a TVSZ- ben meghatározottak alapján, 2 hét csúszással, a tantárgyfelelős által meghatározott időben és helyszínen várható, a 17. héten.
	Akadálymentes épített környezet használata Segédeszközök kipróbálása, használatának megismerése [kerekeszék, vakok és gyengénlátók világának megismerése ...]
	Tanulmányi kirándulás „Láthatatlan kiállítás” – Pécs, Mecsextrém Park

A félév időbeosztása: (levelező)

Hét	Gyakorlat
1.	
2.	Féléves tematika ismertetése, feladat kiadás, egyeztetése (Komplex tervezés). Az akadálymentesítés Magyarországon, A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról, Az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító környezetről... Bodor Zoltán - rehabilitációs szakmérnök Az egyenlő esélyű hozzáférés eszméje, Az akadálymentesség eszméje, A teljes körű (komplex) akadálymentesítés, Hatályos jogszabályok és műszaki előírások (meglévő terv vizsgálata, koncepció)
3.	
4.	
5.	Épületek és környezetük komplex akadálymentesítése, Az akadálymentes közlekedés helyigénye... (meglévő terv vizsgálata, koncepció) Tanulmány konzultációja (választott épületek jóváhagyása, kidolgozandó részletek meghatározása). Épület körüli környezet kialakítása, Megközelítés

	<p>Az akadálymentesség műszaki követelményei... (meglévő terv vizsgálata, koncepció) Tanulmány konzultációja (munkaközi állapot bemutatása).</p>
6.	
7.	
8.	Őszi szünet
9.	
10.	<p>Belső közlekedés, Belső helyigény, Ügyfélforgalmi területek kialakítása (szerkesztett terv konzultációja) Információs rendszerek, információs táblák kialakítása, Vezetősávok, Térképek... (szerkesztett terv konzultációja) A térbeli tájékozódás elemei... Tanulmány konzultációja (munkaközi állapot bemutatása).</p>
11.	
12.	<p>Wc – mosdó helyiség kialakítása, Fürdő – zuhanyzó kialakítása (szerkesztett terv konzultációja) Műszaki leírás, általános ismertetés, tervezési koncepció, alaprajzi ismertetés... Leadás előtti utolsó konzultáció, léptékhelyes alaprajzok, metszetek, homlokzatok, részletrajzok véglegesítése. Rajztechnika, a prezentáció formájának egyeztetése, annak bemutatása. Tanulmány beadása, prezentáció, részletes bemutatás.</p>
13.	
14.	<p>Féléves feladat és a tanulmányok leadása!!! Féléves feladatok bemutatása, prezentáció. Leadás csak személyes megjelenéssel, regisztrációval lehetséges, kizárólag a gyakorlati óra időpontjában, és annak helyszínén. A hiányosnak, nem megfelelő minőségűnek ítélt munkákat a gyakorlatvezető továbbdolgozásra, javításra visszaadhatja, de a végeláírást meg kell szerezni- a végeláíráshoz minden tervlapot be kell mutatni!!!</p> <p>A végső leadás a TVSZ- ben meghatározottak alapján, 2 hét csúszással, a tantárgyfelelős által meghatározott időben és helyszínen várható, a 17. héten.</p>
15.	
	<p>Akadálymentes épített környezet használata Segédeszközök kipróbálása, használatának megismerése [kerekeszék, vakok és gyengénlátók világának megismerése ...]</p>
	<p>Tanulmányi kirándulás „Láthatatlan kiállítás” – Pécs, Mecsextrém Park</p>

2010.08.31.

Horváth Magdolna
egyetemi tanársegéd